

Formålet med lovforslaget er først og fremmest at indføje nogle generelle bestemmelser om kollektivansvar i straffeloven, sådan at der på de lovgivningsområder, hvor der er behov for det, kan henvises til reglerne i straffeloven.

De foreslåede regler omfatter også lovovertrædelser, der begås af staten eller kommuner.

Herudover foreslås det, at kollektivansvar skal kunne gøres gældende over for større enkeltmandsvirksomheder, hvis virksomheden i størrelse og organisation kan sidestilles med et selskab.

Det foreslås også, at det skal vurderes, om der kan ske en ophævelse af de gældende bestemmelser om strafansvar for enkeltpersoner for lovovertrædelser, der ikke kan bebrejdes de pågældende.

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske persons bødeansvar. I lovforslaget søges dog opstillet mere præcise retningslinjer for, i hvilke tilfælde der kan blive tale om at straffe enkeltmandsvirksomheder. Lovforslaget afviger også på et par enkelte andre punkter fra forslagene i betænkningen.

Det skyldes bl.a., at der er en række vanskeligheder ved at udforme generelle regler på dette område. Jeg er derfor indstillet på, at vi meget grundigt må drøfte de spørgsmål, som kan give anledning til tvivl.

Der er tale om et lovforslag på et centralt område af strafferetten, hvor der i mange år har været behov for særlige lovregler, der så præcist som muligt kan angive rammerne for strafansvaret for juridiske personer.

Det er i den forbindelse vigtigt at holde sig for øje, at formålet med lovforslaget ikke primært er at tage stilling til, om der skal gælde et sådant strafansvar for juridiske personer. Dette spørgsmål skal som hidtil afgøres af særlovgivningen på de enkelte områder.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Datakriminalitet). (Lovforslag nr. L 202).

Formålet med lovforslaget er at ajourføre enkelte bestemmelser i straffeloven og retsplejeloven om datakriminalitet i lyset af den teknologiske udvikling siden 1985, hvor der første gang blev indført særlige bestemmelser om datakriminalitet i straffeloven.

Der foreslås en ændring af straffelovens § 163 om urigtige skriftlige erklæringer, således at det også bliver strafbart at afgive sådanne urigtige erklæringer f.eks. på en edb-diskette eller ved elektronisk post. Denne ændring er bl.a. begrundet i frifindelsen i den såkaldte Proms-sag.

Efter bestemmelserne i straffelovens § 263, stk. 2 og 3, er det strafbart uberettiget at skaffe sig adgang til en andens oplysninger eller programmer, der er bestemt til at bruges i et anlæg til elektronisk databehandling. For at kunne efterforske sådanne sager om »hacker-kriminalitet« foreslås det, at der bliver mulighed for at foretage telefonaflytning og teleoplysning, selv om strafferammen er mindre end de 6 år, som er det normale kriminalitetskrav ved disse indgreb.

Endelig foreslås det, at det bliver muligt at foretage teleoplysning i sager om »tyveri af telefontid«, dvs. misbrug af en andens telefonsystem, således at udgifter til en udenforståendes telefonsamtaler m.v. påføres denne abonnents regning.

Både ændringerne af straffeloven og retsplejeloven har sin baggrund i den teknologiske udvikling, som medfører, at nye kriminalitetsformer dukker op. Nogle af disse kan ikke eller kun vanskeligt opklares ved de mere traditionelle efterforskningsmetoder.

Det kan vi efter min opfattelse ikke forholde os passive over for. Det vil være stødende, hvis vi tillader et reelt fristed for de nye forbrydelsestyper.

Lovgivningen må derfor tilpasse sig virkeligheden og tidens krav med respekt af sædvanlige retssikkerhedsgarantier.

Lovforslaget er med andre ord et tiltag på et område, som løbende må følges. Det er derfor hensigten, at et udvalg skal overveje behovet for yderligere ændringer i straffeloven, retsplejeloven og de vigtigste særlove med henblik på bekæmpelse af datakriminalitet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.